

Bacheloroppgave

PET600 Petroleumslogistikk

År 2015 - Omstilling på Fjord Base

Eva Bergstrøm

Totalt antall sider inkludert forside: 46

Molde, november 2016

”Denne oppgaven er gjennomført som en del av Petroleumslogistikk studiet ved Høgskolen i Molde. Dette innebærer ikke at Høgskolen i Molde går god for de metoder som er anvendt, de resultater som er fremkommet, eller de konklusjoner som er trukket.”

Høgskolen i Molde
Vitenskapelig høgskole i logistikk

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/ dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none"> • ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands. • ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt. • ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt. • har alle referansene oppgitt i litteraturlisten. • ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Per Engelseth

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 16. november 2016

Forord

Denne oppgaven er Bachelor oppgave i studiet Petroleumslogistikk ved Høyskolen i Molde avd. Kristiansund, oppgaven er et valgfag som utgjør 15 av totalt 180 studiepoeng. Jeg har valgt å skrive om hvordan endret seilingsmønster, og Norse Group og Vestbase sin overtakelse av kontrakt med Statoil på varehus og rørbehandling kan ha påvirket aktivitet og arbeidsmiljø på Fjordbase i Florø.

En stor takk til Per Engelseth ved Høyskolen i Molde som er min veileder ved utarbeidelse av oppgaven, og som har kommet med konstruktive innspill på hva jeg burde legge vekt på. Retter også en takk til kollega Per Øyvind Sørbø som har stilt kritiske spørsmål og har prøvd å få meg til å se oppgaven fra leserens ståsted.

Oppgaven tar for seg bakgrunnen for endring av seilingsmønster og endring av basekontrakter, hvilke kriterier som var avgjørende for denne endringen, og hvordan dette har resultert i endring av aktivitetsnivå, og hvilke konsekvenser dette har hatt på Fjord Base.

I oppgaven har jeg trukket inn relevante fag innen Petroleumslogistikk som Olje og gassteknologi (PET400), Olje- og gassmarkedet (PET100), Godstransport og lager teknologi (TRA420), Supply Chain Management (SCM110), Kvalitetsledelse og LEAN (LOG525), Innføring i HMS-ledelse (PET300) og Innføring i samfunnsvitenskapelig metode (ADM201).

Sammendrag

Fjord Base AS ble etablert tidlig på '80 tallet og har siden den tid levert tjenester til oljeindustrien. Blant annet til selskap som Saga Petroleum AS, Statoil, ENGIE og BP. Forholdene har vært stabile og vilkårene for basedrift har vært forutsigbare, med leveranser til Tampen feltet og Snorre plattformene som er konsesjonsbelagt.

I 2015 var det tid for inngåelse av nye kontrakter for forsyning og rørbehandling, og Statoil som er den største kunden hos Fjord Base signaliserte på forhand at de ville se nærmere på kostnader og optimalisering av samseiling til Tampen, Gullfaks og Statfjordfeltet. I begynnelsen av 2015 kom beskjeden om at kontrakt på forsyning og rørbehandling var gått til NorSea gruppen, og dermed stod mange arbeidsplasser i Florø i fare. Samtidig endret Statoil seilingsmønster, slik at antall skipsanløp til basen ble kraftig redusert. I tillegg har oljeindustrien hatt en generell nedgang, da lave oljepriser har ført til redusert aktivitet og redusert bemanning.

I oppgaven ser jeg på hva konsekvenser Statoil sin endring av seilingsmønster og Vestbase som ny aktør for forsyning til Snorre-feltet og rørbehandling fra 01. juli 2015 har hatt og har på Fjord Base og lokalsamfunnet generelt. Jeg har vurdert om endringene ble så store som først fryktet, i disse vurderingene har jeg tatt hensyn til andre faktorer som kan ha påvirket aktiviteten på basen som blant annet lav oljepris.

1.0	Innledning	1
1.1.1	Problemstilling	2
1.2	Historikk	3
1.2.1	De 10 oljebud	3
1.2.2	Florø	6
1.2.3	Oljeråd	7
1.2.4	Fjord Base	7
1.2.5	Saga Fjordbase AS	8
1.2.6	Saga Petroleum AS	8
1.2.7	Statoil ASA	8
1.3	Tampen-feltet	9
1.3.1	Snorre-feltet	9
1.3.2	Vestbase	10
1.3.3	NorSeaGroup	10
2.0	Teorigjennomgang	12
2.1.1	Optimalt seilingsmønster	12
2.1.2	Skipstyper – godsskip	14
2.1.3	Transportkjeder	14
2.1.4	Basetjenester	15
2.2	Lean	16
2.2.1	Lean på norsk	17
2.2.2	Supply Chain Management (SCM)	19
2.3	Arbeidsmiljø – HMS	19
3.0	Metode	22
3.1.1	Kvantitativ metode	22
3.1.2	Kvalitativ metode	22
3.1.3	Gjennomføring	23
4.0	Analyser	24
4.1	Funn	24
4.1.1	Endring av seilingsmønster	24
4.1.2	Påvirkning miljø	27
4.2	Analyse	29

4.2.1	Endring av seilingsmønster	29
4.2.2	Vestbase kontra Fjordbase	31
4.3	Konklusjon	32
5.0	Vedlegg	34
5.1	Intervjuguider	34
5.1.1	Intervjuguide aktører på Fjord Base AS.....	34
5.1.2	Intervju med baseselskap	34
5.1.3	Intervju CCB Mongstad	34
5.2	Kilder.....	35
5.2.1	Informanter.....	35
5.2.2	Litteraturliste	36
5.2.3	Internett	36
5.2.4	Figurliste	39
5.2.5	Bilder.....	39

1.0 Innledning

I oppgaven tar jeg for meg endringer som har skjedd på Fjord Base i Florø de siste årene. Dette er generelle endringer i bransjen som redusert aktivitet på grunn lave råoljepriser og endringer Statoil har gjort for å optimalisere effektivitet og redusere kostnader. Jeg ser på om Statoils endring av seilingsmønster har påvirket aktiviteten på Fjord Base ved at det er færre anløp av supplybåter og om dette har ført til færre ansatte, eller har basen klart å opprettholde aktiviteten ved at nye aktører er kommet til, i tillegg til økt aktivitet når det gjelder rørbehandling. Jeg ser også på om Statoil sin endring av basekontrakter har påvirket miljøet ved at Statoil tildelte basekontrakter til NorSea Group AS som inkluderer terminaltjenester, lagertjenester, og lagring og håndtering av rør.

Formålet med oppgaven er å sette søkelyset på om Statoils kontraktendring på varehus, rørhåndtering og hvordan endret seilingsmønster har påvirket aktiviteten på Fjord Base. Sentralt spørsmål er om endring i seilingsmønster har medført færre anløp mellom basen og installasjoner i Nordsjøen, eller om dette blir utjevnet når en tar hensyn til at Fjord Base er Statoil sin sentralhavn for rør i Europa.

Et annet spørsmål er om kontraktendring har medført dårlig stemning mellom tidligere arbeidskollegaer eller om de ulike aktørene klarer å opprettholde en god tone seg imellom etter at NorSea ved Vestbase overtok oppgaver som tidligere var utført av Saga Fjordbase.

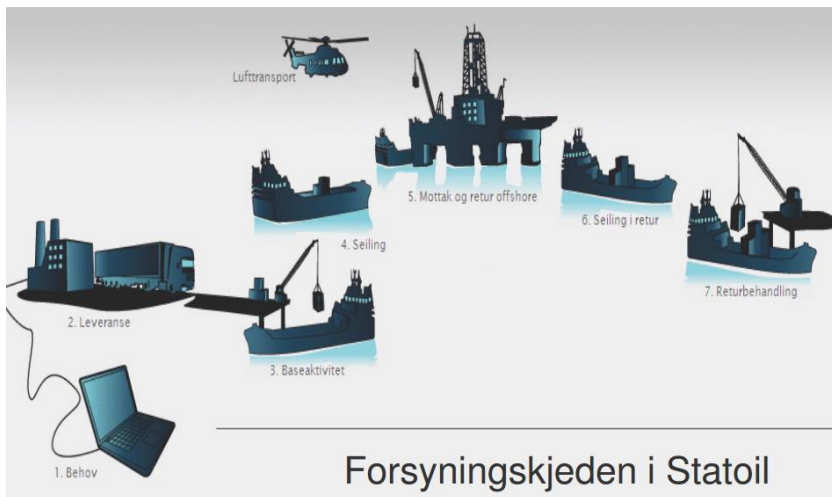
I oppgaven vil jeg der det er naturlig referere til Vestbase AS som Vestbase og Fjord Base AS og Saga Fjordbase som Fjord Base.

1.1.1 Problemstilling

I 2015 endret Statoil seilingsmønster samtidig som utlysning av basekontrakter gjorde at Saga Fjordbase mistet kontrakten med Statoil på rørhåndtering og lagertjenester til NorSea Group AS v/Vestbase AS. Bakgrunnen for denne avgjørelsen var at Statoil ønsket å optimalisere bruk av forsyningsbåter og baser. Forsyningsmønsteret til plattformene i Nordsjøen var fra basene i Florø, Mongstad, Ågotnes og Dusavik og stammet fra tiden da installasjonene i Nordsjøen ble operert av tre forskjellige oljeselskap; Norsk Hydro ASA, Saga Petroleum AS og Statoil ASA. Statoil mente at det var nødvendig å endre seilingsmønster for å redusere logistikk-kostnader og for å kunne være konkurransedyktig; og dermed gjøre driften av norsk sokkel mer kostands- og miljøeffektiv. (Nettside: enerWE). Selskapet mener at ved å effektivisere logistikkvirksomheten som utgjør 10 % av driftskostnadene for en installasjon, og ved å effektivisere base driften kan man forlenge levetiden til feltene de opererer. (Nettside: Statoil)

I oppgaven ser jeg på Statoils kontrakts endringer og hva dette har betydd for Fjord Base. Jeg ønsker å finne ut om Statoils endring av seilingsmønster har påvirket aktiviteten på Fjord Base, da det er grunn til å anta at det er færre anløp av supplybåter enn tidligere; eller om rørhåndtering har opprettholdt aktivitetsnivået eller medført økt aktivitet. Jeg ønsker også å finne ut om endringene har medført reduksjon i bemanning og færre leverandører. Det er ca. 1,5 år siden omleggingen trådte i kraft og jeg vil finne ut hva konsekvenser omlegging av seilingsmønster og endring av basekontrakter har hatt å si for aktivitetene på Fjord Base. Jeg vil også se om endring av basekontrakter har påvirket miljøet på basen; når tidligere arbeidskollegaer nå er blitt konkurrenter. Har dette medført endringer i relasjoner og vennskap? eller samarbeider partene mot et felles mål om å yte best mulig service til kundene?

Figur 1: forsyningskjeden i Statoil

Problemstillingen: «Hvordan har endring av seilingsmønster og Vestbase sin overtakelse av kontrakter på Fjord Base påvirket aktiviteter og miljø?», er interessant fordi omleggingen skaper omstilling på basen ved at ny aktør overtar mange arbeidsoppgaver og personell fra Saga Fjordbase. Dette kan påvirke miljøet på basen, ved at tidligere kollegaer blir konkurrenter, noe som kan gjøre samarbeid vanskelig. Problemstillingen er også interessant fordi endret seilingsmønster kan redusere aktivitet og dermed påvirker Florø som oljebud og Fjord Base sin fremtid som forsyningsbase, noe som angår mange arbeidsplasser.

1.2 Historikk

Det Norske oljeeventyret startet allerede i 1969 ved Phillips Petroleum sitt funn av Ekofisk-feltet og etter hvert ble det nødvendig å utarbeide lovverk, regler og reguleringer for å ivareta Norske interesser.

1.2.1 De 10 oljebud

I 1971 skrev Stortingets industrikomite det som er blitt kalt de 10 oljebud. De 10 oljebud ble utarbeidd av irakeren Farouk Al-Kasim, og ble grunnlaget for den norske oljepolitikk som har vist seg å være svært vellykket og som igjen er grunnlaget for det norske velferdssamfunnet. (Nettside: oljedirektoratet) De 10 oljebud er viktige fordi de la føringer for norsk oljepolitikk som skulle komme hele folket til gode. Statlig styring og kontroll av petroleumsvirksomheten skulle sikres gjennom et omfattende regelverk hvor tillatelser og godkjenninger fra kompetent myndighet var nødvendig i alle faser, og petroleumsloven

fastslår at staten har eiendomsretten til de undersjøiske petroleumsforekomstene på kontinentalsokkelen. (Nettside: norskpetroleum.no)

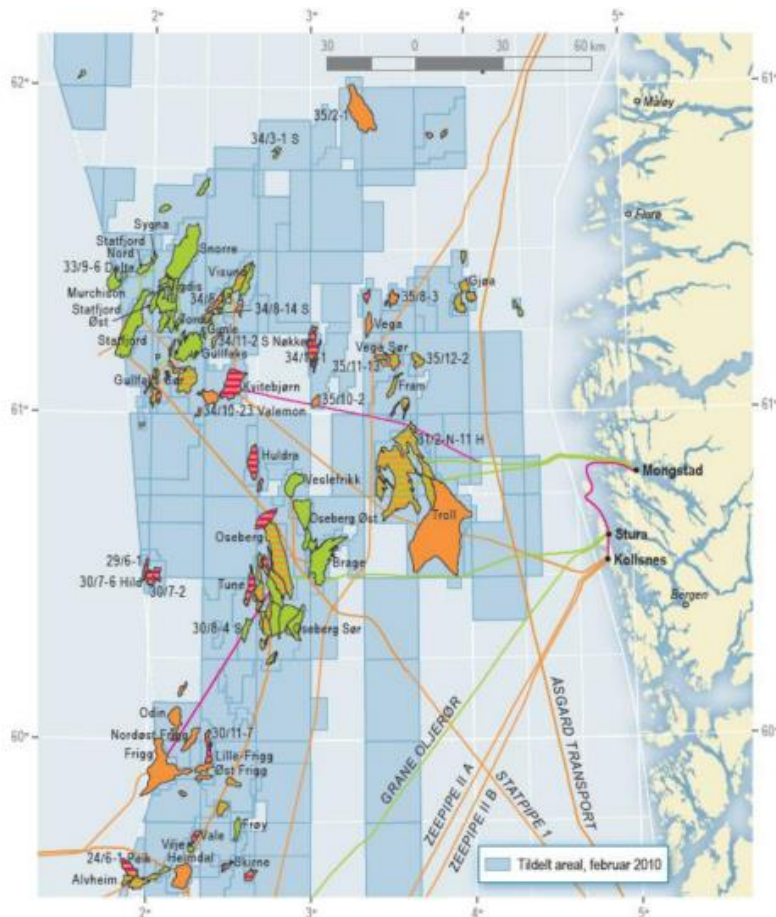
1. Sikre nasjonal styring og kontroll for all virksomhet på den norske kontinentalsokkelen.
2. Utnytte petroleumsfunnene slik at Norge blir mest mulig uavhengig av andre når det gjelder tilførsel av råolje.
3. Med basis i petroleum utvikles ny næringsvirksomhet
4. Utviklingen av en oljeindustri må skje under nødvendig hensyn til eksisterende næringsvirksomhet og natur- og miljøvern.
5. Brenning av unyttbar gass på den norske kontinentalsokkelen må ikke aksepteres unntatt for kortere prøveperioder.
6. Petroleum fra den norske kontinentalsokkelen som hovedregel ilandføres i Norge med unntak av det enkelte tilfelle hvor samfunnspolitiske hensyn gir grunnlag for en annen løsning.
7. Staten engasjerer seg på alle hensiktsmessige plan, medvirker til en samordning av norske interesser innenfor norsk petroleumsindustri og til oppbygging av et norsk integrert oljemiljø med både nasjonalt og internasjonalt siktepunkt.
8. At det opprettes et statlig oljeselskap som kan ivareta statens forretningsmessige interesser og ha et formålstjenlig samarbeid med innenlandske og utenlandske oljeinteresser.
9. At det nord for 62. breddegrad velges et aktivitetsmønster som tilfredsstiller de særlige samfunnspolitiske forhold som knytter seg til landsdelen.
10. At norske petroleumsfunn i større omfang vil kunne stille norsk utenrikspolitikk overfor nye oppgaver. (Nettside: [oljedirektoratet](http://oljedirektoratet.no))

I bud nr. 3 og 4 legger Al-Kasim føringer for at olje må brukes til å utvikle ny næringsvirksomhet samtidig som man må ta hensyn til eksisterende næringsvirksomhet, men slik ble det ikke. I Florø gikk det dårlig med Ankerløkken og skiftende direktører forsøkte å endre produksjon fra skip til oljerettet industri uten å lykkes. (Internettside: alkunne.no) Norsk industri ble brukt som salderingspost og oljepengene ble ikke brukt til å styrke industriell kompetanse, og spørsmål om fornyelse i industrien ble ikke tatt opp i Stortingsmelding Nr. 25. Olje som skulle gjøre opp for skipsindustrien ble helt glemt, og prinsippet om at hele landet skulle ha sin andel i petroleumsaktivitetene ble nedfelt i

diskusjoner om nye feltutbygginger og lokalisering av landaktiviteter. (Hauge 2011 artikkelsamling petroleumslogistikk del 1)

Nye og hurtig voksende aktiviteter i petroleumsnæringen gjorde at det i 1976 ble etablert et lovverk for å regulere lokaliseringen av større virksomheter gjennom Etableringsloven. Staten forsøkte å styre den regionale fordelingen av petroleumsaktiviteter gjennom å utpeke spesifikke steder langs kysten. Loven ble brukt for å hindre sentralisering av petroleumsvirksomheten til Stavanger-regionen, og etablering av nye oljeselskap skulles legges utenfor denne regionen og Statoil ble pålagt å bygge avdelingskontor i andre deler av landet. (Vatne 2003, arbeidsnotat nr. 8, regionale og distriktpolitiske virkninger av statlig petroleumpolitikk)

Det har vært et politisk krav at feltutbygging utenfor kysten skal nedfelles i landaktiviteter lokalisert til gjeldende fylke. Oljeselskapene er underlagt regulering fra myndighetenes side når det gjelder oppbygging og lokalisering av driftsorganisasjoner. Og i plan for utbygging og drift inngår det analyser hvor oljeselskapene gjør rede for lokale ringvirkninger, tiltak for å styrke lokalt næringsliv og lokal infrastruktur. Dette har medført en lokaliseringsstrid mellom representanter for ulike fylker og som igjen har preget debatten i Stortinget mer enn teknologiske og produksjonsmessige spørsmål. Konfliktene har vært store mellom oljeselskapene på den ene siden og fylkeskommune og driftsbyer på den andre og det synes å ha nedfelt et kompromiss. Ett eksempel på dette er Sagas driftsorganisasjon for Snorre-feltet som ble splittet mellom Stavanger og Florø etter en hard politisk kamp mellom fylkene. Forfatter Dag Nestegård som har skrevet biografien «Hestehandleren» om tidligere stortingsrepresentant fra Sogn og Fjordane, Kjell Opseth, gir ham æren for at Florø fikk en oljebase. Opseth forstod det var uråd å slåss for at all logistikk og drift av Snorre feltet skulle havne i Florø og gjorde det han var best til, å forhandle. (Løseth 2016)

Bilde 1: Nordlige del av Nordsjøen

1.2.2 Florø

Florø ladested ble stiftet av Stortinget i 1860 på grunn av den store aktiviteten det eventyrlige sildefisket skapte og behovet for service for den store fiskeflåten. Dette hadde vært kontrollert av Bergen og kjøpmennene der, som kjempet imot byplanene fordi de da mistet store inntekster. (Nettside fylkesleksikon.)

Florø fikk bystatus i 1964, byen som er lokalisert ytterst i Sunnfjord omfatter landet rundt de tre store fjordene i nordre del av Sunnfjord: Norddalsfjord, Eikefjorden og Høydalsfjorden, i tillegg til øyene utenfor byen. Flora kommune ble opprettet i 1964 ved sammenslåing av ladestedet Florø og kommunene som lå rundt; Kinn, Eikefjord og størstedelen av Bru, i tillegg til mindre deler av Bremanger og Vevring.

Bilde 2: Stabben fyrlykt, kjent seilingsmerke ved innseiling til Florø

Byen fremstår som en småby med et variert næringsliv. Den har en strukturell oppbygging som en storby, siden den var planlagt som by istedenfor å utvikle seg som by, som er vanlig i utkantene i Norge. Florø har et variert kulturliv med kulturskole, idrettshall, svømmehall, fotballbaner og diverse fritidsorganisasjoner. Næringslivet i kommunen er eksportrettet, og hovednæringene er fiskeindustri, skipsbygging og servicenæring med blant annet forsyningsbase for oljeindustri. Florø har også en stor havn og har anløp av hurtigruten. (Nettside Wikipedia) (Nettside: Store Norske Leksikon)

1.2.3 Oljeråd

Oljealderen startet i Florø i 1979 med Fugleskjærsterminalen som forsyningsbase for Gulf og Amoco i forbindelse med leteboring utenfor Sogn og Fjordane. (Nettside: Flora Industriforening) Men Florø fikk sitt eige oljeråd allerede i 1971 og etter hvert ble det bygd ut til et fylkeskommunalt oljeutvalg med tidligere olje- og industriminister Ingvald Ulveseth som leder. Han spilte ei viktig nøkkelrolle i arbeidet som førte fram til oljebasen Fjord Base på Botnaneset. (Nettside: alkunne.no)

1.2.4 Fjord Base

Fjord Base AS ble åpnet i 1985 og er en service- og forsyningsbase for oljerettet industri i Nordsjøen (Nettside: Snorre Ankeret). Basen har vært utgangspunkt for Statoil sin forsyningsaktivitet til 29 installasjoner i Nordsjøen, og er Statoil sin sentralhavn for rør. I tillegg har det vært knyttet en stor administrativ avdeling til Statoil Forpleining.

Basen er utvidet flere ganger og strekker seg i dag over 728.000 m², og ny utvidelse mot vest er påbegynt. Fjord Base rommer det meste innen nødvendige servicebedrifter som skipshandel, forpleiningstjenester, havneterminal med mer og er en naturlig innfallsport og

utskipningssted av gods til og fra Sogn og Fjordane. Basen er også en utgangsport for leteboring og drift av oljefelter i den nordlige delen av Nordsjøen. Fjord Base sine aktiviteter via kontrakter med blant annet Statoil har gått ut på service og forsyningstjenester. Fjord Base AS er eiendomsselskapet med ansvar for utbygging av baseområdet, utleie, kaier og tekniske anlegg, mens det er Saga Fjordbase AS som leverer basetjenester. (Nettside: INC-gruppen)

1.2.5 Saga Fjordbase AS

Saga Fjordbase AS ble etablert ved at tidligere ansatte hos Saga Petroleum AS dannet et eget selskap ved fusjonen mellom først Saga Petroleum AS og Norsk Hydro, og deretter mellom Hydro og Statoil, og solgte tjenestene sine videre til Statoil. Dette selskapet ble senere kjøpt opp av Fjord Base og dermed oppstod Saga Fjordbase AS. Saga Fjordbase som er en videreføring av Saga Petroleums driftsselskap leverer logistikkjenester som omfatter OCTG, Subsea, kontraktarbeid, anskaffelser, egen ingeniørenhet for teknisk mottakskontroll, vedlikehold og reparasjoner.

1.2.6 Saga Petroleum AS

Saga Petroleum ble stiftet i 1972 av NOCO (Norwegian Oil Consortium) og andre mindre oljerettede norske selskap. Selskapet etablerte seg i Florø i 1981 og ble operatør på blokk 34/7 kjent som Snorre feltet. Produksjonsstart for Snorre var i 1992 og driftsorganisasjonen ble delt mellom Stavanger og Florø. I 1996 kjøpte Saga Petroleum det Kuwait-eide oljeselskapet Santa Fe Exploration Ltd. og svekket dermed sin finansielle styrke, samtidig med en svekket råoljepris. Saga Petroleum ble kjøpt opp av Norsk Hydro og etter forhandlinger mellom Norsk Hydro og Statoil overtok Statoil som var en betydelig aksjonær i Saga, store deler av Sagas eierandeler på norsk sokkel. (Nettside: Norsk oljehistorie) I 2007 fusjonerte Norsk Hydro ASA sin gass og oljedivisjon med Statoil ASA, og ble til StatoilHydro ASA. I november 2009 endret selskapet navn til Statoil ASA. (Nettside: Hydro)

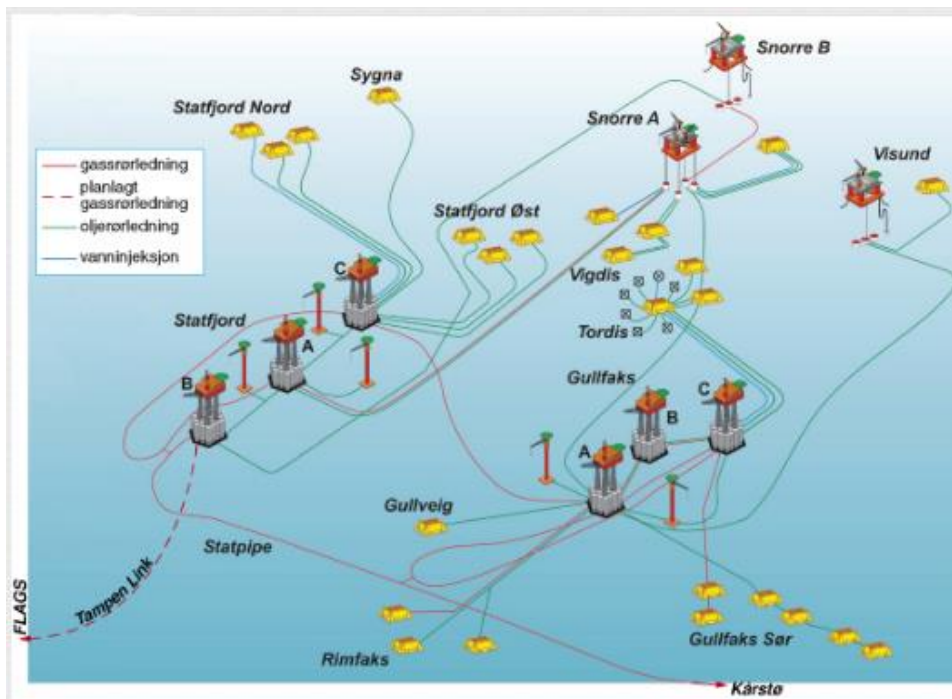
1.2.7 Statoil ASA

Statoil ble opprettet i 1972 etter påtrykk fra industrikomiteen i Stortinget som mente Norge trengte et statlig kompetent oljeselskap, og selskapet fikk etter hvert en stadig mer fremtredende rolle i norsk oljevirkosomhet.(Nettside: norsk oljehistorie) Statoil er i dag

operatør for hele Tampen-feltet inkludert Snorre-feltet som selskapet overtok etter Saga Petroleum AS. Statoil etablerte seg i Florø i 1985 og i 1996 besluttet selskapet å legge sentralhamna for rør i Europa til Fjord Base.

1.3 Tampen-feltet

Tampen feltet ligger i den nordlige delen av Nordsjøen mot grensen til engelsk sektor, rett vest av Florø. Tampen er et forholdsvis lite område, men inneholder 21 petroleumsfelt, hvor noen er av de største feltene på norsk kontinentalsokkel. Samlet inneholder de 21 feltene på Tampen utvinnbare reserver på nær 1.600 mill Sm³ olje. 38 mill tonn kondensat og ca. 280 mrd Sm³ gass, noe som til sammen gir vel 1.900 mill Sm³ oljeekvivalenter, noe som igjen er mer enn en fjerdedel av de samlede utvinnbare reservene i Nordsjøen og ca. 20 % av de totale utvinnbare petroleumsressursene som finnes på norsk kontinentalsokkel. (Bedringsås 2006)

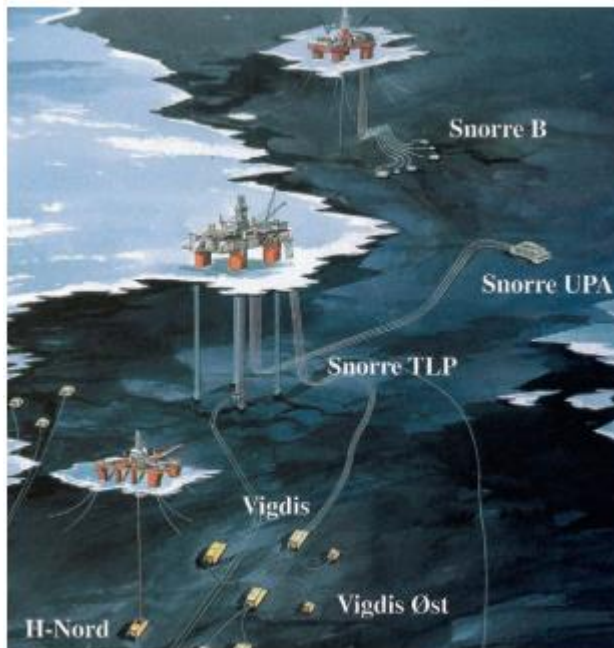
Bilde 3: Tampen området

1.3.1 Snorre-feltet

Snorre feltet ligg på Tampen området omtrent 150 km vest for Sogn og Fjordane. Feltet var oljeselskapet Saga petroleum sin største inntektskilde på slutten av '90 tallet. Feltet er bygget ut med de to plattformene Snorre A og Snorre B. Snorre A er en flytende strekkstagsplattform i stål med undervanns produksjonsanlegg på 310 meters dyp. Plattformen har både boligkvarter og prosessanlegg. Snorre B som startet produksjon i

2001 er en halvt nedsenkbar integrert boreprosess- og boligplattform. Feltet omfatter også Vigdis som er en havbunnsinstallasjon, og Snorre UPA som er en brønnramme med ti brønnsliiser som produserer til Snorre A.

Snorreområdet. Illustrasjon: Saga Petroleum

Bilde 4: Snorre-feltet

1.3.2 Vestbase

I 1970 ble det oppnevnt et oljeutvalg i Kristiansund som arbeidet med å sette byen på kartet i oljesammenheng. Kristiansund har en strategisk beliggenhet i forhold til leteområdene utenfor Møre og Romsdal. Etter forslag fra regjeringen ble Kristiansund utpekt av Stortinget i 1975 som hovedservicebase for oljeleting nord for 62° utenfor Møre og Trøndelag. I 1978 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Kristiansund kommune og Den norske stats oljeselskap a.s (nå Statoil ASA) om bygging av forsyningsbasen Vestbase. Vestbase er 100 % eid av NorSeaGroup AS og overtok via NorSeaGroup kontrakter på forsyning- og rørhåndtering på Fjord Base fra juli 2015. (Nettside: Vestbase.com)

1.3.3 NorSeaGroup

Norsea ble stiftet i 1965 og åpnet forsyningsbase i Strømsteinen i Stavanger i 1966. Norsco etablerte seg i desember 1966, og Norsco og Norsea ble blant de første som satset på norsk oljevirkosomhet. Aker Mekaniske Verksted ble eeneier av Norsco i 1968 og skiftet

navn til Aker Norsco i 1973. I 1989 slo Aker Norsco og Norseas forsyningsbasevirksomhetene sine sammen i Aker Base. I år 2000 solgte Aker seg ned og nye eiere er blant annet Eidesvik Holding og Simon Møkster, og forsyningsbasene endrer navn til «NorSea». I 2003 etableres NorSea Group og ble operatører av forsyningsbasene i både Risavika og Dusavik.

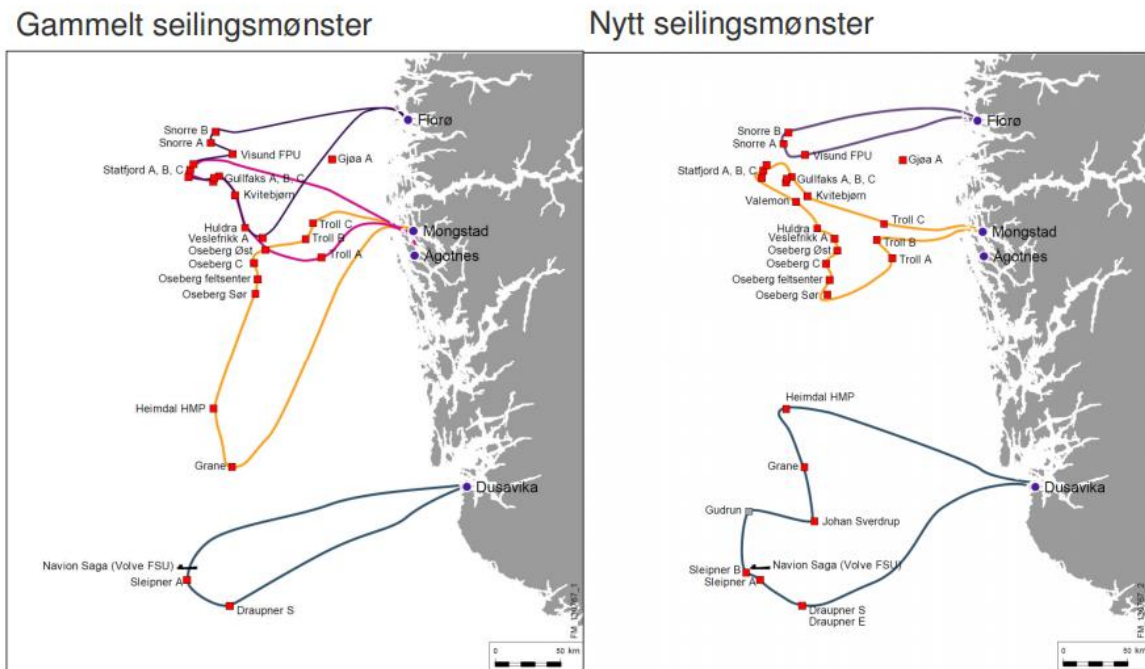
Bilde 5: oversikt over NorSeaGroups forsyningsbaser

I dag har NorSea Group ni baser langs norskekysten og er landets største eier av baseinfrastruktur og har levert base- og logistikkjenester til oljenæringen siden 1965. (Nettside: Risavika) NorSea fikk kontrakt med Statoil på forsyning- og rørhåndtering fra juli 2015.

2.0 Teorigjennomgang

Etter en totalvurdering ønsket Statoil å effektivisere seilingsmønsteret mellom installasjonene på sokkelen og basene. (Nettside: CCB-basen)

Endring av seilingsmønster for Nordsjøen

Figur 2: endring av seilingsmønster

Effektiviseringsprosessen medførte at Statoil i 2015 flyttet forsyningsaktivitetene for plattformene Statfjord A, B og C, samt Gullfaks A, B og C fra Ågotnes og Florø til Mongstad. Selskapet mener de kan spare 250 millioner kroner på ved samling av basekontrakter og endring av seilingsmønster. De mener også at de kortere seilingsdistansene vil bidra til en CO₂-reduksjon på 20,000 tonn årlig. (Espeland 2014)

Reduksjon av CO₂ er viktig når man tenker klima og miljøpolitikk. I Norge er arbeidsmiljøloven viktig for å ivareta arbeidsmiljø og sikkerhet, forebygging av helseskade eller miljøforstyrrelser fra produkter og vern av ytre miljø mot forurensing. (Beggerud 2009)

2.1.1 Optimalt seilingsmønster

Optimalt seilingsmønster dreier seg om å planlegge transportene som skal gjennomføres. Utfordringene er å legge planer for hvordan materiell og mannskap skal utnyttes på best

mulig måte slik at transportene gjennomføres på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Innen transportøkonomi er generaliserte kostander et vanlig begrep, da transportkostnader ikke er avhengig av finansielle kostander men av kostnader knyttet til verdier som genereres ved hastighet, pålitelighet og tidsplanlegging av tjenesten. Dette omfatter:

- Kostnader målt i penger
- Kostnader ved tidsbruk
- Effekten av kostnader ved tap, skade og forsinkelse

Dette fører til at det inngås kompromisser i forhold til transportbeslutninger. (Christopher 2011)

2.1.1.1 EOS

«Economies Of Size» innebærer at hvis man utnytter kapasiteten til et transportmiddel effektivt, vil framføringskostnadene per gods enhet avta med kapasiteten. Ved å forflytte seg mellom installasjoner i et nettverk, har man flere valg av ulike traseer eller kjøreruter, og det kan være nærliggende å velge den kjøreruten som gir laveste transportkostnad.

Kostander ved forflytning er gitt ved summen av følgende kostnadskomponenter:

- Distanseavhengig kostnad, kostnader som er avhengig av utkjørt distanse
- Driftsavhengig kostnad, kostnader som består av lønn til mannskap etter den tid transportmiddelet er i drift, og minimeres ved valg av den ruten som tar kortest tid mellom opprinnelsessted og destinasjon
- Tidsavhengig kostnad, kapitalkostnader knyttet til å eie, leie eller lease et transportmiddel, og påløper uansett om transportmiddelet er i drift eller ei.
- Turspesifikke kostnader, kostnader som avhenger av valg av rute (Fiskerbeck 2013 Kompendium Godstransport og lagerteknologi)

2.1.1.2 Bulk

Til bulk regnes gods som ikke er emballert, som kan pumpes, grabbes og som typisk sendes i store forsendelser. Man skiller mellom flytende bulk og tørr bulk. Til flytende bulk regnes olje, gass i tillegg til diverse kjemikalier. Som tørrbulk regnes jernmalm, kull og korn.

2.1.1.3 Øvrig gods

Øvrig gods omfatter transport av stykkgoods og gods som er enhetisert i containere.

Stykkgoods krever mye håndteringsarbeid, og terminaler og datasystem som krever store investeringer. De mange små og ulike sendingene gjør at stuingsarbeidet i lasterommet på transportmidlene eller i containere, blir omfattende. Stykkgoods er derfor kostbart å transportere.

2.1.2 Skipstyper – godsskip

Internasjonal og nasjonal skipsfart preges av et stort antall forskjellige skipstyper.

Utviklingen går i retning av spesialisering som gjør det enkelte skip egnet for sin spesielle oppgave, samtidig som skipet blir mindre fleksibelt og mer avhengig av en spesiell «trade».

Oljeleting og oljeutvinning til havs krever flere typer spesialfartøy som kan deles inn i forskjellige typer:

- Supplyskip (forsyningskip) – disse skipene står for transporten mellom land og faste eller flytende installasjoner.
- Anchorhandling tugs (slepebåter/anchorhandlingsfartøy) – dette er fartøy som utfører slepeoppdrag og flytting av anker for borerigger, borefartøy og lektere.
- Dykking og redningstjeneste krever forskjellige typer fartøy fra dykkerfartøy til standby rescue vessels. Dette er spesielle hjelpefartøy som ligger i nærheten av en installasjon for å kunne utføre redningsoppdrag ved ulykker.
- Andre spesialfartøyer – fartøy bygd for seismiske undersøkelser, brannslukking og legging av rør. (Foss/Virum 2006)

2.1.3 Transportkjeder

Med transportkjeder menes alle de aktivitetene som utføres for å bringe godet fra opprinnelsessted til destinasjon. Det vil si en kjede av operasjoner som innebærer vekselvis bevegelse og handtering av godset. I noen tilfeller tar man last på returen, returlast. For å definere et transportmiddels kapasitet, bruker vi begrepet utnyttelsesgrad, dette er gitt ved en formel som angir gjennomsnittlig distanse per gods enhet: $\gamma = \frac{\sum d_1 x_1}{d \cdot k}$, hvor d_1 er transportdistansen for transport nr.1 mens x_1 er den tilhørende godsmengden. Kjøre lengden er $d = \sum d_1$ og k er kapasiteten. Et transportmiddels kapasitet måles i tonn bæreevne eller

kubikk meter lasteevne. (Fiskerbeck M 2013, Kompendium Godstransport og lagerteknologi)

2.1.4 Basetjenester

En offshoreinnretning trenger reservedeler, drivstoff, mat, arbeidsklær og mange andre ting. Forsyningsbasene er et varehus og en kai hvor lasting og lossing finner sted. Basen sender gods til installasjonen og mottar gods fra de samme installasjonene. Basen har ansvar for godset inntil det lastede forsyningsfartøyet koster loss, da overtar et trafikkcenter ansvaret.

Logistikk og forsyningstjenester på en base består av:

- Pakking, merking og forsendelse
- Transport til kai
- Lasting og lossing
- Drivstoff og smøremiddel
- Avfallshåndtering
- Inne- og utelager
- Spedisjon
- Sjøtransport
- Vei- og lufttransport

I et konkurranseutsatt marked gir gode logistikkløsninger både kostnadsfordeler for leverandørene og verdifordeler for kundene. Det er de bedriftene som utfører logistikkaktiviteter i samsvar med kundens behov, hurtigst og mest kostnadseffektivt som har best lønnsomhet. Målsettingen er å redusere de totale logistikk-kostnadene, samtidig som man forbedrer logistikk kvaliteten; logistisk effektivitet. Logistisk effektivitet er forholdet mellom inntekter som leveringsservicen gir og logistikk kostnadene som føres til serviceytelsen. Leveringsservice er betegnelse for den logistikk kvaliteten kundene opplever de får, sett i forhold til prisen de betaler for en vare eller tjeneste. (Foss/Virum 2006)

Ser man på konsekvenser etter Statoil's endring av seilingsmønster, ser man at endringen

har hatt en negativ utvikling for noen sekundærnæringer, men samtidig er konsekvensene mindre enn først antatt. Grunnen til dette er at det har vært økt aktivitet for andre selskap som ENGIE, BP og Wintershall som alle har hatt prøveboring driftet ut fra Fjord Base. I tillegg skaper forsendelser av rør en viss aktivitet, uten at det kan sammenlignes med faste seilingsruter. Fjordbase skal forsyne Johan Sveldrup-feltet som er under utbygging med rør, dette vil medføre økt aktivitet og rør er allerede sendt ut til feltet. Feltet starter produksjon i 2019 og vil utgjøre 25 % av all norsk oljeproduksjon når det kommer i produksjon. Basen merker allerede økt aktivitet ved firmaer som leverer inspeksjonstjenester av rør. (Nettside. Maritim Forening) Den lave oljeprisen som har preget næringen de siste årene, har konsekvenser på investeringsvilje og aktivitet. Interessen for oljerettede fag ved videregående- og høyskoler er kraftig redusert. Ved høyskolen i Molde er antall søkere til studier i Petroleumslogistikk redusert, det samme gjelder søkere til studiet Subsea Ingeniør ved høyskolen i Bergen. Dette populære studiet som også går i Florø, ble kull høst 2016 avlyst fordi det kun var 3 søkere til opptak i Florø.

Administrerende direktør i Sparebanken Sogn og Fjordane peker på at siden Sogn og Fjordane har så liten del av sysselsatte i foretak relatert til oljenæringen sammenlignet med andre Vestlandfylker, så er fylket mindre påvirket av oljenedturen. Han påpeker at Florø tross reduksjonen endringene i seilingsmønsteret mellom installasjonene på sokkelen medførte, har klart å opprettholde gode priser på boliger, fordi man er vant til svingninger. Han peker også på at arbeidsledigheten i Sogn og Fjordane er lav sett i betraktning til landsgjennomsnittet. (Nettside: E24) Til tross av negative trenden i oljeindustrien råder optimismen på Fjordbase. I september 2016 starter utvidelse av basen vestover, dette vil i fase 1 gi 150.000 kvadratmeter med nytt baseareal. Noe som vil gi muligheter for en mer ryddig struktur på baseområdet og nytt ledig areal. (Solbakken 2016) Tapte kontrakter og reduksjon i leveranser til Nordsjøen hindrer ikke Safari Engros AS å utvide eksisterende bygg på basen, og nå satser firmaet på leveranser utenom oljeindustrien. (Solheim 2016)

2.2 Lean

Norsk arbeidskraft er dyr, derfor er det viktig å jobbe effektivt for å konkurrere. Lean som arbeidsform er blitt mer og mer vanlig i Norge. Lean kommer fra Japan som har lite naturressurser og må importere nesten alt, og det er derfor viktig å redusere sløsing og svinn hvis konkurransekraften skal opprettholdes. På bakgrunn av oljekrisen i 1973 ble alt

mye dyrere og vanskeligere å skaffe. Lean ble utarbeidet av Toyota og har sterkt fokus på å redusere alle former for sløsing, noe som krever at prosesser endres.

2.2.1 Lean på norsk

Lean på norsk er utvikling satt i system, basert på medbestemmelse og medvirkning fra de ansatte gjennom hele prosessen, fra valg og tilpasning av metoder, gjennomføringsmåte, evaluering av praksis og videreføring. Metoden bygger på kravene om at det under omstillingsprosesser som medfører endring av betydning for arbeidstakernes arbeidssituasjon, skal arbeidsgiver sørge for informasjon, medvirkning og kompetanseutvikling som er nødvendig for å ivareta lovens krav til forsvarlig arbeidsmiljø er tilstede. (Rolfesen 2014).

Lean kjennetegnes av fem grunnleggende prinsipper:

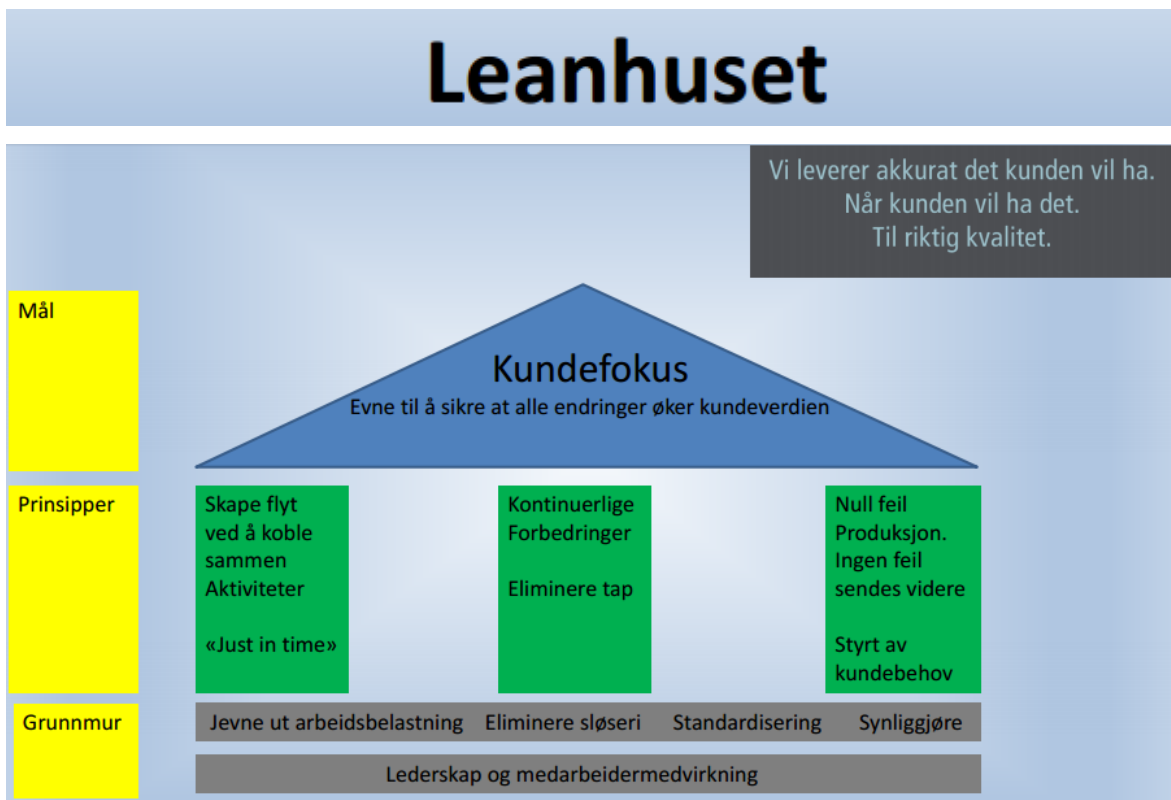
- Spesifisert verdi ut fra kundens perspektiv
- Identifisere verdistrømmer
- Skape flyt gjennom alle prosesser
- Etterspørselen skal igangsette og trekke varene igjennom produksjonene
- Streve etter perfektjon

Organisasjonskulturen i Lean er preget av en synlig ledelse for å skape en felles forståelse blant alle ansatte på hva som trengs! Lean er standardisert arbeid fokusert på menneske i bevegelse, og søker å utvikle menneske-konsentrerte prosesser som flyter smidig og sikkert. Lean kan ses både som en overordnet filosofi for organisering og samhandling av arbeidsoppgaver, og som en rekke verktøy som kan implementeres på et operasjonelt nivå. Et hovedtrekk er at det vektlegges et langsiktig perspektiv hvor forbedringsarbeid skal være forankret på alle nivåer i en organisasjon. (nettside: difi)

For å få Lean til å fungere må det være en synlig deltakelse fra toppledelsen, og en viktig forutsetning for suksess er ledelsens evne til å samarbeide og stimulere til læring, skape engasjement og arbeidsglede, kombinert med mål for å styrke virksomhetens verdiskapning og trygge dens utvikling. Å jobbe ut fra Lean prinsippene vil si at en gjennom involvering og samspill med alle medarbeiderne driver systematisk

forbedringsarbeid med kundens behov i fokus, det vil si at vi leverer det kunden vil ha, når kunden vil ha det og til riktig kvalitet. (Nettside: fagskolen i Horten)

Figur 3: Lean-huset

En av grunnpilarene i Lean-konseptet er involvering av alle de ansatte. Det legges vekt på at de som til daglig utfører de ulike arbeidsprosessene er de som er de beste til å komme med ideer for å gjøre prosessene bedre. Et langsiktig mål er en kultur for kontinuerlig forbedringer. En vanlig definisjon på Lean er «slank produksjon med fokus på å eliminere sløsing og å tilfredsstillende kunde verdi». Lean betyr ikke å arbeide hardere, men jobbe smartere. (Nettside: fagskolen i Horten) Arbeide smartere er et begrep som ble brukt av flere respondenter i intervjuene som ble foretatt.

I tillegg til begrep som "å arbeide smartere", har effektivisering vært en rød tråd i intervjuene! Statoil effektiviserte basedrift og seilingsmønster. Dette førte til færre anløp av supplybåter hos Fjordbase og en økning hos CCB Mongstad. Endring av kontrakter for basedrift og rørlager ble tildelt Norseas v/Vestbase som hadde som intensjon til å utføre oppgavene med færre ansatte enn Fjordbase hadde brukt. Noe som medførte at Fjordbase

må effektivisere sin organisasjon for å holde følge med utviklingen og for å kunne være konkurransedyktig.

2.2.2 Supply Chain Management (SCM)

En verdikjede kan brukes for å beskrive en organisasjons verdiskapning på et strategisk nivå, men modellen kan også brukes til å brukes til å identifisere konkurransefortrinnene, ressurser eller kompetanse en organisasjon har i forhold til konkurrerende organisasjoner. Utfra intervju med Fjord Base og Vestbase fremgår det at selskapene er avhengig av hverandre for å gi kunden best mulig service. Selskapene har felles verdikjede og er avhengig av samarbeid (Informant 1 og 3). Dette stemmer overens med kriteriene i Supply Chain Management (heretter SCM) hvor logistikk er innbefattet i SCM og handler om samhandling i en integrert verdikjede.

- En verdikjede kan forstås som materialflyten fra opprinnelse til endelig produkt hos kunden.
- Leveringsnettverk kan integrere flere kjeder, i form av leverandører, grossister, transportører og logistikk bedrifter og kan forstås som et flerdimensjonert nettverk av komponenter i samhandling.
- 3PL er vanlig i varehandelen, og mange bedrifter velger å sette vekk bl.a. transport for å fokusere på kjernekompetanse

I en verdikjede er alle parter gjensidig avhengige av hverandre for å oppnå inntjening i alle ledd, og for å gi kunden det produktet han etterspør til riktig tid, i riktig mengde, i riktig kvalitet og til riktig pris. Valg av riktig lastebærer, med god utnyttelse av lastekapasitet og riktig sikring av last med riktige avtale og ansvarsforhold slik at ingen av aktørene risikerer tap. (Christopher 2011) En verdikjede er et sett av aktiviteter som organisasjonen gjennomfører for å skape verdier for sine kunder, og man skal kunne analysere alle aktiviteter som genererer kostnader, påvirker resultat og skaper verdi. (Nettside: ledelsesspire)

2.3 Arbeidsmiljø – HMS

Hittil har ikke den gjennomførte endringen i seilingsmønster medført den helt store reduksjon i bemanning på Fjord Base, som man var bekymret for då de planlagte endringene ble kjent. Vestbase som ivaretar logistikk tjenester for NorSea bruker personell

som tidligere var ansatt hos Saga Fjordbase og dermed reduserte man konsekvenser med mange oppsigelser. I dag har Vestbase ca. 38 ansatte på Fjord Base.

Reduksjon av ansatte enten ved oppsigelse eller permittering skaper usikkerhet og bekymring. Arbeidsmiljøloven har som målsetting å sikre et arbeidsmiljø som gir arbeidstakerne full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Arbeidsmiljø er summen av alt som påvirker en arbeidsplass og HMS-tiltak skal gjøre forholdene best mulig for arbeidstakerne. HMS er et sentralt begrep innen arbeidsmiljø, og står for helse, miljø og sikkerhet. (Nettside: hrnorge)

Man skiller mellom organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø. Det organisatoriske omfatter:

- Partssamarbeid
- Frihet og selvbestemmelse
- Personlig og faglig utvikling
- Arbeidstid

Det psykososiale omfatter:

- Samarbeidsrelasjoner/samspill
- Informasjon
- Åpenhet
- Ledelse

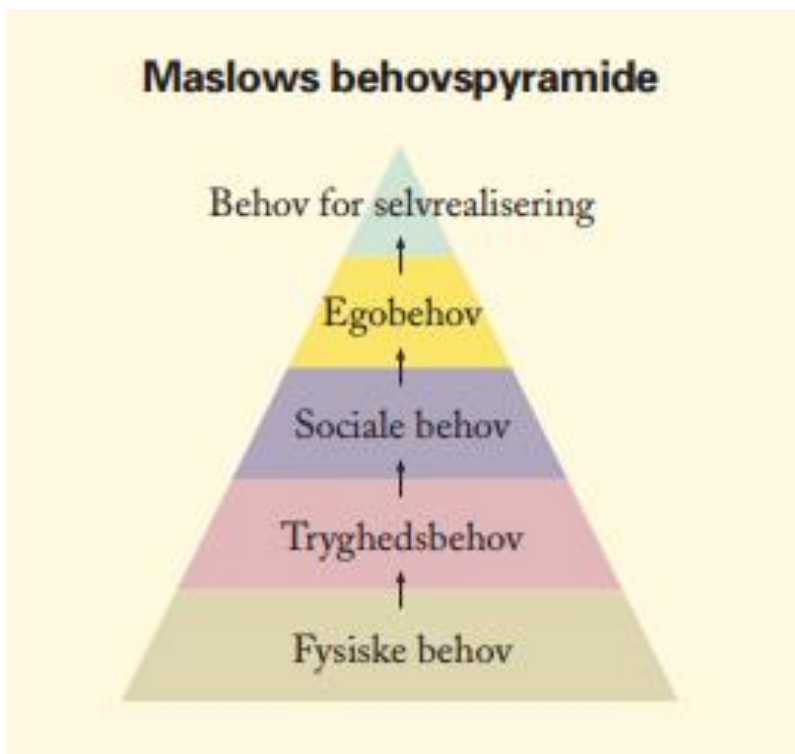
Psykososialt arbeidsmiljø omfatter samspillet mellom ledelse og medarbeidere og samspillet mellom kollegaer.

.

Arbeidsmiljøloven ble innført i 1977, og loven ble opplevd som en revolusjon. Sammen med redusert pensjonsalder og redusert arbeidstid bidro dette til større likhet i samfunnet. Flere grupper som hadde stått svakt i arbeidsmarkedet fikk styrket muligheter.(Hauge 2011 artikkelsamling) Den offentlige visjonen for arbeidsmiljø i Norge er: «Et helsefremmende og inkluderende arbeidsliv der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen omkommer, blir utsatt for skader eller blir syke som følge av mangler ved arbeidsmiljøet.

Arbeidsmiljøloven er viktig for å ivareta arbeidsmiljø og sikkerhet, forebygging av helseskade eller miljøforstyrrelser fra produkter og vern av ytre miljø mot forurensing. Lovteksten er omfattende og har fem formål:

- Å gi grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, uten fysiske og psykiske skadevirkninger.
- Å sikre trygge ansettelsesforhold og likebehandling.
- Å legge til rette for individuell tilpasninger i arbeidsforholdet.
- Å gi grunnlag for at arbeidsgiver og arbeidstaker selv kan ivareta og utvikle eget arbeidsmiljø.
- Å bidra til et inkluderende arbeidsliv.

Figur 4: Maslows behovspyramide

Vi mennesker har behov for å kunne identifisere oss med en eller de grupper vi opptrer i, og vi har behov for et felles sett med regler å forholde oss til. Dette vil være med på å danne grunnlag for felles verdier og normer, og en samlende kultur. Eksempler på slike styringsregler kan være arbeidsreglement og etiske retningslinjer. En samlet bedriftskultur vil gi samhørighet og tilhørighet, og ønske om å handle til beste for fellesskapet. Dette legger grunnlaget for en robust organisasjon, i tillegg til man bygger gode arbeidsforhold og styrker organisasjonen. Gode sosiale forhold antas å ha positiv effekt på arbeidstakerne og ved trivsel vil man være mer mottakelig for større utfordringer.

3.0 Metode

Forskningsdesignet er en plan over prosjektet, og forklarer hva undersøkelsesopplegg som er valgt å bruke og hvorfor. Oppgaven består av to ulike problemstillinger; hvordan endringer i seilingsmønster kan ha påvirket aktiviteter på Fjord Base og om en ny på basetjenester kan ha påvirket miljøet på basen. Oppgaven ble utført etter en kvalitativ undersøkelsesmetode fordi jeg ville finne ut om endringer i seilingsmønster og endring av selskap som utfører basetjenester kan ha resultert i reduksjon av aktiviteter og påvirket miljøet på basen. (Jacobsen 2015) Som sekundærdata er det brukt funn fra to analyser utført av PriceWaterhouseCooper (heretter PwC) etter oppdrag fra Flora Industri og Næringsforening i juni 2013 for å vurdere konsekvenser for arbeidsplasser i regionen dersom Statoils virksomhet knyttet til logistikk og forsyning ble avvirket. Deretter en undersøkelse etter oppdrag fra Sogn og Fjordane Fylkeskommune for å vurdere konsekvenser etter omlegging av logistiktjenester og seilingsmønster.

3.1.1 Kvantitativ metode

Ønsker man å gå i bredden og undersøke mange, velger man en kvantitativ undersøkelse. En kvantitativ metode er en testende problemstilling som har til hensikt å finne omfanget, hyppigheten eller utstrekningen av et fenomen. Ved en kvantitativ tilnærming, velger man ut et utvalg av respondenter som er representativ for en større gruppe. Datainnsamlingen kan foregå via spørreskjema med faste svaralternativ. Det er vanlig å benytte postutsendte spørreskjema eller telefonintervju. Kvantitativ tilnærming, kalles også en lukket (induktiv) tilnærming. Metoden passer til undersøkelser hvor man velger ut ulike grupper etter visse kriterier, som alder, bosted etc. (Jacobsen 2015)

3.1.2 Kvalitativ metode

I en kvalitativ undersøkelse samler en som regel inn data som ord, det vil si gjennom intervju. Dette er undersøkelser hvor en går i dybden. Datainnsamlingsmetoden kjennetegnes ved at respondent og undersøker prater sammen i en dialog og dataene samles inn i form av ord, setninger og fortellinger. Metoden passer best når det er relativt få enheter som skal undersøkes og når vi ønsker å gå i dybden i en problemstilling. Ulempene ved å bruke en kvalitativ metode, er at man ikke kan trekke bastante slutninger fordi man ikke har et representativt utvalg, noe som gjør det umulig å generalisere. Intervjuobjektene får heller ikke den anonymiteten som blir fordret etter etiske

retningslinjer og man kan få svar som blir ansett som strategisk riktig. Undersøkelsen er tids- og ressurskrevende, og man må regne med å bruke svært lang tid på å samle inn data og analyserer dem. Fordelene med metoden er at man kan avtale tid for intervju tidlig i prosessen, og metoden gir intervjuobjektene mulighet å utdype sine meninger. En annen fordel med metoden er at den gir grunnlag for oppfølgingsspørsmål fra både intervjuer og intervjuobjekt. (Jacobsen 2015)

3.1.3 Gjennomføring

Oppgaven jeg har utarbeidet er basert på kvalitative dybde intervju, men ikke alle aktører har ønsket å stille til intervju, noe som har svekket oppgaven då jeg ikke får frem de ønskede nyanser. Jeg hadde tenkt å intervju 11 personer som var direkte koblet mot vare- og rørlager hos både Fjord Base, Vestbase og Statoil, men dette lot seg ikke gjøre. Så derfor har jeg i tillegg til egne intervju basert oppgaven på to rapporter utarbeidet av PwC etter bestilling fra Florø Næringsråd og Sogn og Fjordane Fylkeskommune. Rapportene er basert på intervju av aktuelle aktører som kunne bli påvirket av Statoil sine endringer i seilingsmønster.

Det første jeg gjorde når jeg hadde bestemt meg for tema og problemstilling var å begynne å samle stoff. Det har ikke vært vanskelig å finne stoff om problemstillingene, då dette er et tema som har engasjert lokalsamfunnet og som det stadig har vært skrevet om i lokalaviser i Florø og ellers i Sogn og Fjordane. Tidlig i prosessen var jeg i kontakt med leder for Statoil sin base i Florø og fikk forslag til personer som kunne være aktuelle å intervju til oppgaven, og jeg fikk også tips om konsekvensanalyse rapportene utarbeidet av PwC.

Før jeg startet arbeidet med selve oppgaven var jeg i kontakt med ansatte hos både Statoil og Fjordbase og avtalte intervju. Disse har i etterkant trukket seg så jeg måtte ta en ny runde med å få aktuelle kandidater til å stille til intervju. I forkant for intervjuene utarbeidet jeg en intervjuguide som jeg deretter tilpasset til de aktuelle kandidatene alt etter hva rolle firmaet har i problemstillingene. Jeg tok så kontakt med Fjordbase og Vestbase og fikk og foretatt intervju med aktuelle personer fra begge selskapene. I tillegg har jeg foretatt intervju med noen aktører på Fjordbase som er rammet av Statoil sin endring av seilingsmønster og kontrakts endring. Deretter hadde jeg et intervju med CCB Mongstad for å høre hvordan de er påvirket av de endringene.

Jeg har utført totalt 6 intervju og jeg startet intervjuene ved å fortelle om problemstillingene jeg skulle undersøke og hvorfor jeg ønsket å snakke med de ulike aktørene. Selve intervjuene varte mellom 15 til 30 minutt og så snart intervjuene var gjennomført ble de finskrevet slik at jeg ikke mistet viktige detaljer. Deretter laget jeg en oppsummering slik at jeg i etterkant kunne sammenstille funnene fra de ulike respondentene.

4.0 Analyser

4.1 Funn

4.1.1 Endring av seilingsmønster

Funn gjort etter intervju med utvalgte aktører på Fjord Base viser at det har vært en nedgang i aktiviteten på basen. Saga Fjordbase har måttet redusere bemanning etter Statoils omlegging av seilingsmønster. En del ansatte gikk over til Vestbase ved virksomhetsoverdragelse, og det var alle personer som hadde samme virke i Saga Fjordbase. Siden Vestbase hadde en annen struktur ble det ikke bruk for alle som hadde disse arbeidsoppgavene hos Saga Fjordbase, og det ble nødvendig med oppsigelser. En del oppsigelser ble trukket tilbake fordi med var behov for mer personell pga økt aktivitet i forbindelse med leteboring, men nå synker aktiviteten igjen og uten nye oppdrag vil det bli permitteringer. (Informant 2) Det ble benyttet virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljølovens kapittel 16. For arbeidstakerne betydde dette at de fikk ny arbeidsgiver og at de ansattes lønns- og arbeidsvilkår overføres til ny arbeidsgiver. Ny arbeidsgiver blir bunden av tariffavtale som de aktuelle ansatte var knyttet til på overføringstidspunktet. (Nettside Codex) Arbeidsmiljøloven skal og sikre tilsetningsforhold og en meningsfylt arbeidssituasjon for den enkelte arbeidstaker og gi grunnlag for at virksomhetene selv kan løse sine arbeidsproblem i samarbeid med arbeidernes organisasjoner og med kontroll og veiledning for offentlige myndigheter.(Beggerud 2006)

Vestbase opplyser at det ble ansatt ca. 38 personer, men tallet varierer litt fordi en del går i reduserte stillinger, men de regner med det må ansattes flere. Vestbase tok over kontrakt på varehus og rørbehandling fra Fjord Base i juli 2015. De to selskapene har samme verdikjede, selskapene er i samme bransje og blir begge styrt av kundekrav. På spørsmål

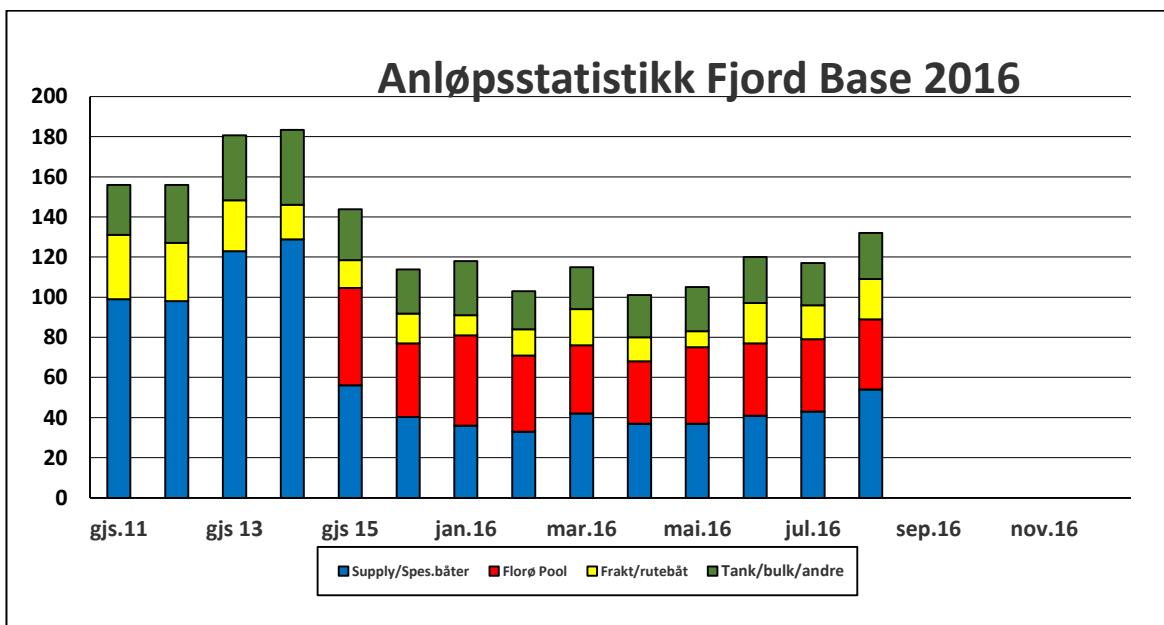
om endringer i aktiviteter, svarte informant at Subsea biten var blitt mindre, men det er fortsatt høy aktivitet på materialflyten. Aktiviteten for varehus og lager er jevn, men Statoils leteaktiviteter skaper svingninger. (Informant 3) CCB Mongstad har hatt en markant økning i antall skipsanløp etter Statoil omlegging i 2015, siden de nå forsyner flere rigger. De har i gjennomsnitt 3 faste skipsanløp pr dag. Informanten mener at siden CCB kjøpte opp og overtok Mongstad base i 2015 så hadde bemanning blitt redusert, men at de nå arbeidet på en annen måte. På spørsmål om CCB Mongstad hadde nok kapasitet til å ta imot den økte mengde skipsanløp, svarte vedkommende at de klarte å ta unna økt arbeidsmengde ved hjelp av overtid.(Informant 6)

Engros firma som har leverer mat og utstyr til Nordsjøen har tapt ½ parten av omsetningen fordi de har mistet leveranse til 5 store plattformer, og fra 01.01.2017 forsvinner resten av leveransene til Tampen-feltet ved at kontrakt med Snorre-feltet går ut. (Informant 4) Laste og losse-selskap har hatt en nedgang på antall solgte arbeidstimer på rundt 30 %. Dette har medført til en reduksjon på antall årsverk fra ca. 38 til rundt 20. Aktivitetsnivået har gått ned ved at det er færre skipsanløp og siden basen har mistet forsyningsvirksomhet til mange rigger er det også færre containere over kai. Containere skaper aktivitet, og det forventes at denne aktiviteten vil synke ytterligere fra 2017. Selskapet har hatt en del økning i aktivitet rundt rørhandtering, og dette forventes å øke framover. (Informant 5)

Informant ved Fjord Base opplyser at ca. 4-5 selskap har til nå flyttet aktiviteten sin fra basen. Noen fordi endret seilingsmønster har ført til redusert aktivitet og andre pga generell nedgang av aktivitet i bransjen. (Informant 1)

	gjs.06	gjs.07	gjs.08	gjs.09	gjs.10	gjs.11	gjs.12	gjs.13	gjs.14	gjs.15	gjs.sn	jan.16	feb.16	mar.16	apr.16	mai.16	jun.16	jul.16	aug.16
Supply/Spes.båte	38	47	53	82	97	99	98	123	129	56	40	36	33	42	37	37	41	43	54
Florø Pool										48	37	45	38	34	31	38	36	36	35
Frakt/rutebåt	26	29	26	28	30	32	29	25	17	14	15	10	13	18	12	8	20	17	20
Tank/bulk/andre	19	16	17	25	28	25	29	32	37	25	22	27	19	21	21	22	23	21	23
			husk gjennomsnitt																
total	83	91	96	135	154,9	156	156	180,6	183,4	144	113,88	118	103	115	101	105	120	117	132

Figur 5: gjennomsnittlig anløpsstatistikk for skip

Som en ser fra statistikken fra Fjord Base har det vært en markant nedgang for supply/spesialskip fra 2014 til 2015, med mer enn halvering av anløp.

Informantene som er intervjuet av PwC uttrykker bekymring for hva konsekvensene for sekundærleverandører kan gi av ringvirkninger på lokalsamfunnet og næringslivet. Grunnen er at klyngen som er etablert på basen kan bli svekket som følge av redusert aktivitet, noe som igjen kan svekke konkurransekraft og attraktiviteten på basen. Det har det over flere år vært bygget opp en klynge leverandører både på basen og området rundt. Men man er redd for at symboleffekten ved at Statoil vil bygge ned forsyningsaktiviteten på basen, kan gi konsekvenser på lang sikt. (PwC 2013 konsekvensanalyse for sysselsetting)

PwC utarbeidet en ny analyse som bygger på den første etter oppdrag fra Sogn og Fjordane Fylkeskommune i desember 2013, hvor oppdraget var avgrenset til å vurdere effektene av Statoil sin beslutning for logistikk og forsyningsvirksomheten på Fjord Base. Funn utfra konsekvensanalysene fra PwC fra 2013 basert på intervju med aktuelle aktører viser at Statoils planlagte tiltak kan føre til at over 150 årsverk kan forsvinne fra Fjord Base.

Analysen viser at det kan føre til reduksjon i aktiviteter for sekundærtjenester som hotell, flyselskap, taxinæring etc. Konsekvenser kan ses nå ca. 1,5 år etter endringen trådte i kraft med nedgang i enkelte bransjer, som reduksjon i kjøring for taxinæringen. I et intervju med Firdaposten opplyser representanter fra bransjen at de har en nedgang på ca. 40 %. (Engebø 2016) Hotellene i byen har reduksjon i antall overnattinger og flytrafikken til og fra byen har reduksjon i antall solgte billetter, noe som i tillegg til kommersialisering av flyruter til og fra Florø har ført til redusert rutetilbudet til og fra Florø. (PwC 2013 konsekvensanalyse for sysselsetting).

4.1.2 Påvirkning miljø

På spørsmål om hvordan Vestbase er blitt tatt imot i Florø, svarer informanten at de er blitt tatt veldig godt imot, og at det er et godt miljø mellom Vestbase og Fjord Base. De to selskapene samarbeider ved at Vestbase leier inn personell, truck og trekkvogn etter behov og klargjør forsendelser som personell fra Fjord Base laster på båter. (Informant 3). På spørsmål om hvordan tonen er mellom personell hos Saga Fjordbase og Vestbase, svarer informanten at tonen er veldig god, de er tidligere kollegaer som en er glad for å treffe. Videre sier informanten at det var det litt rart i begynnelsen men det går seg til, samtidig som en må tenke på at de er konkurrenter. Samholdet på basen er veldig godt både hos ledelsen og på gulvet. (Informant 2) Arbeidsmiljø er summen av alt som påvirker en på arbeidsplassen og HMS-tiltak skal gjøre forholdene best mulig for arbeidstakerne. HMS-lovgivningen bærer i seg elementer som krav til organisering og styring av virksomheten. Krav til metoder og fremgangsmåter for å identifisere og overvåke risiko i tillegg til krav til tekniske og operasjonelle løsninger. HMS er et begrep de fleste i arbeidslivet har et forhold til og som er et verktøy som kan brukes til å sikre god drift og et godt resultat. (Beggerud 2009) Hovedtillitsvalgt i en av fagorganisasjonene påpekte at Fjord Base og Vestbase er gjensidig avhengige av hverandre for å kunne leverer det en krevende kunde som Statoil etterspør. Vestbase og Fjord Base er nødt til å samarbeide, og det antas at Statoil er fornøgd, samtidig som det er trasig at Statoil flytter så mye fra Florø. Dette påvirker Fjord Base sine aktiviteter i tillegg til liten letevirsomhet.

I intervju fra april 2015 som Firdaposten hadde med fagforeningene for de baseansatte ved Fjord Base, krevde fagforeningene at Vestbase skulle stoppe en påbegynt tilsettingsprosess. Partene var uenig i bemanningsspørsmålet. Fagforeningene krevde at

alle de 52 som hadde jobbet med de aktuelle aktivitetene hos Fjord Base skulle få beholde jobbene sine når Vestbase tok over kontrakten. Vestbase har ikke lagt skjul på at de hadde planer om å utføre kontrakten med betydelig færre tilsette enn de som jobbet med oppgavene hos Saga Fjordbase. Fagforeningene krevde virksomhetsoverdragelse etter § 16 i Arbeidsmiljøloven. Saken ble sendt over til Nordmøre tingrett og var berammet til 30.april 2015. To dager før saken ble berammet i tingretten inngikk partene forlik. Forliket resulterte i at 29 av 127 ansatte i Saga Fjordbase fikk nye jobber hos Vestbase. 51 ble igjen i Saga Fjordbase, mens mellom 19 og 26 ble sagt opp. (Antonsen 2015). Konserndirektør i INC sier i intervju med firdaposten februar 2015, at Saga Fjordbase ikke har vært gode nok på omstilling, men at de håper å få kontrakt som underleverandør til Vestbase. Saga Fjordbase vil fortsette med terminaltjenester, frakt av gods internt på basen og lasting og lossing.(Solbakken 2015)

For å finne ut om Vestbase sin etablering på Fjordbase har påvirket miljøet på basen, ser vi at forliket mellom Vestbase og Fjord Base fra april 2015 innebærer at Saga Fjordbase skal gjøre tjenester for Vestbase i Florø, noe som gjør at selskapet kan fortsette med flere ansatte en forespeilet. Konserndirektør i INC opplyser i intervju med Firdaposten i april 2015 at INC-konsernet som Fjord Base AS og Saga Fjordbase er en del av, er blitt en annen organisasjon. De har vært nødt til å redusere bemanningen i hele INC for å effektivisere driftsdelen og justere det administrative apparatet. De har også vært nødt til å redusere utstyrsparken slik at de ikke sitter med for store maskiner og utstyr som de ikke har bruk for. (Antonsen 2015)

INC gruppen opplyser at de gjennomgår store endringer i selskapsstruktur og kontraktsporfølge, siden den lave oljeprisen og nedgang i aktivitet krever effektivisering. Omstilling i Saga Fjordbase er gjennomført, og selskapet har redusert ansatte fra 130 til 65 personer. Avtale med Vestbase gjorde at flere ansatte har fått ansettelse der, dette har vært mulig gjennom godt samarbeid og de ansattes organisasjoner. En av de store endringene på basen er at transportmønsteret er endret og at Vestbase er kommet inn som ny aktør. Administrerende direktør seier at de ser gode resultat av den omorganiseringen som er gjort ved å innføre forbedrede rutiner og arbeidsmetoder. Renere kommandolinjer gjør at selskapet klarer å behandle større godsmengde med færre folk. Administrasjonen er slanket og det er opprettet et nytt selskap INC support der de fleste administrative stillingene i hele konsernet er samlet. (Nettside: INC gruppen)

4.2 Analyse

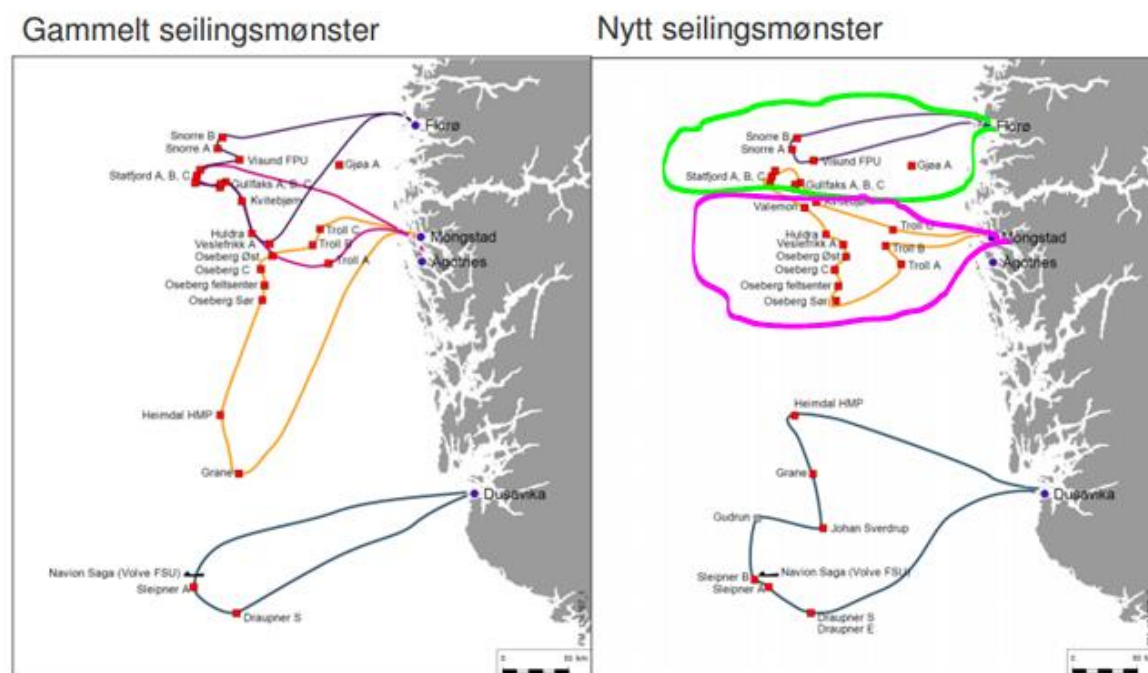
Spørsmål videre er hva Statoil gjør med videre utbygging av Snorre-feltet? Hva som skjer med Snorre Expansion Project (Snorre 2040) er avgjørende for fremtiden til oljebyen Florø og for hele fylket. Snorre Expansion Project går ut på å forlenge levetiden for de eksisterende plattformene Snorre A og Snorre B fram til 2040, noe som vil bidra til en betydelig økning i utvinningen fra Snorre-feltet. (Nettside: INC-gruppen)

Fjord Base ligg sentral i forhold til olje- og gassvirksomheten i den nordlige delen av Nordsjøen, og sokkelen mellom fylkesgrensene Hordaland og Møre og Romsdal representerer 28 % av samlet norsk oljeproduksjon, ifølge en utredningsrapport fra «Jordbærfeltet». Det foreligger flere planer for leting og utbygging av oljefeltene direkte utenfor kysten og videreutvikling av basen bør stå sentralt i en fremtidsrettet petroleumsstrategi. Aktiviteten på og rundt Fjordbase er vurdert til å være den viktigste drivkraften i næringslivet i regionen hvor Statoil har vært den største og viktigste aktøren for utviklingen av basen. (PwC 2013 Konsekvensanalyse for sysselsetting) Nærhet til feltene i Nordsjøen og relativt korte avstander har vært Fjord Base sitt fortrinn for å få kontrakter på forsyningstjenester. Dette igjen har skapt grobunn for ulike leverandørtjenester og basen har pr. i dag ca. 48 ulike aktører med totalt ca. 560 ansatte. For Florø som by er Fjord Base en viktig inntektskilde og arbeidsplassene er viktige for byens fremtid.(Nettside: INC-gruppen)

4.2.1 Endring av seilingsmønster

Tar man for seg Statoil optimalisering av seilingsplan, ser man at selskapet har gått ut fra en total vurdering, hvor man har sett på seilingsmønster fra både sør-, midtre- og nordlige del av Nordsjøen.

Endring av seilingsmønster for Nordsjøen

Figur 6: Figur 2 redigert

Ved å endre seilingsmønster for sørlige del av Nordsjøen til å omfatte Heimdal og Grave reduserer man seilingsdistanse som tidligere var fra Mongstad og man får en gevinst i form av kortere seilingstid og redusert drivstoff forbruk, noe som igjen er positivt for miljøet.

Jeg vurderer ikke at selskapet har oppnådd den samme gevinsten ved å forsyne Tampen-feltet fra Mongstad. Etter mine synspunkt vil Statoil opprettholde aktivitetsnivået på Fjord Base om hele Tampen området er forsynt fra Florø, samtidig som selskapet skaper velvillighet ved å opprettholde samfunnsansvaret ovenfor lokalsamfunnet. Ut fra avstandene når man ser på kartet, vil ikke selskapet ha noen økonomisk ulempe ved å forsyne hele Tampen-feltet ut fra Florø, i og med selskapet forsyner det konsesjonsbelagte Snorre-feltet ut fra denne basen. Infrastrukturen på basen er der, og basen har over lengre tid forsynt feltene. Statoil har en organisasjon i Florø som har dekket forpleining, logistikk og rørbehandling. I tillegg har både Saga Fjordbase og Vestbase en kompetent stab som dekker det meste av nødvendig kvalifikasjoner til både vedlikehold og Subsea. Dette stemmer overens med konklusjoner fra PwC-rapporten: «Konsekvensanalyse for sysselsetting» som slår også fast at hele «Tampen-feltet» burde forsynes fra Florø, då flere som ble intervjuet i rapporten mener at både de økonomiske og miljømessige gevinstene for Statoil vil være like store om selskapet velger å legge mer av logistikk- og

forsyningsvirksomheten til Fjord Base. I rapporten blir det også konkludert med at «Tampen til Florø» burde være naturlig ut fra avstand til Fjord Base, og Statoil ville da ha fått to store forsyningsbaser knyttet til den nordlige Nordsjøen, noe som gir selskapet redundans og dermed reduserer risiko og øker selskapet sin fleksibilitet. Statoil er avhengig av å skape «goodwill» for å få tildelt nye blokker for lettevirksomhet, derfor anser jeg det som viktig for selskapet å vise både politiske myndigheter og lokale aktører at det er et selskap som er sitt ansvar bevisst. Dette er særlig viktig om det blir åpnet for lettevirksomhet langs iskanten ved Jan Mayen og i området utenfor Senja.

4.2.2 Vestbase kontra Fjordbase

På spørsmål om hvordan ansatte ved Fjord Base ser på fremtiden, ble det svart at det kommer nye spennende prosjekt, dette er avhengig av de største aktørene på basen, men Fjord Base står parat til å ivareta aktiviteter. Hos Fjord Base er målet er å gjøre Florø så god som mulig og da må man ta vare på alle sine kunder. Det er viktig for Fjord Base å fremstå som en seriøs og god base. (Informantene 1 og 2) Vestbase ser lyst på fremtiden, da Vestbase har et langt perspektiv med avtalen i boks og med opsjoner på opptil 10 år. (Informant 3) Informantene fra Vestbase fremhevet at Vestbase og Fjord Base har felles verdikjede for å betjene felles kunde. Det ble lagt vekt på viktigheten av samarbeid mellom partene til tross for at de er konkurrenter. Det ble også lagt vekt på gjensidige avhengighet mellom selskapene, hvor Fjord Base leier ut nødvendig personell til Vestbase ved behov, mens Vestbase klargjør utstyr til forsendelser som blir transportert og lastet av Fjord Base. (Informant 3)

Informantene la vekt på endringer i arbeidsmetoder med kommentarer som: «vi arbeider annerledes», «vi utfører arbeidet med mindre personell», og «vi arbeider smartere». (Informant 2, 3 og 6) Dette er mål vi ser igjen i en Lean-tankegang hvor man har fokus på å forbedre rutiner og arbeidsmetoder, prosesser, og menneskene som utfører prosessene. Lean-kultur er teamarbeid: «en for alle, alle for en». Man skal arbeide smartere, forstå helheten, redusere sløsing og gi kunden varer og tjenester til høyeste kvalitet, laveste kostnad og med korteste ledetid. (Oakland 2003) I en LEAN sammenheng er kontinuerlig forbedringsarbeid satt i system, dette krever målrettet samarbeidsbasert ledelse. Man anvender prinsipper og metoder for å øke effektivitet og redusere unødvendige kostnader, og man har fokus på kvalitet og samarbeid i alle ledd. Det utformes standardiserte løsninger som angir måten jobben skal gjøres på. (Nettside: Arbeidslivet.no)

Administrerende direktør i INC viser til omorganisering og en slankere organisasjon, hvor de klarer å handtere større godsmengder med færre folk. (Nettside: INC) Det handler om helhetlig arbeidsmiljø og sammenhengen mellom organisatoriske, sosiale og mellommenneskelige faktorer som påvirker arbeidsevne, velferd og helse. Det er viktig å forme organisasjoner på en slik måte at man ivaretar viktige hensyn for å lette det aktive HMS-arbeidet. Bedriftenes HMS-politikk er den overordnede ledestjernen de skal strekke seg mot. (Beggerud 2009)

4.3 Konklusjon

Som svar på om Statoil's endring av seilingsmønster har ført til redusert aktivitet på Fjord Base som igjen har påvirket aktivitetsnivået til leverandører, ser man at aktivitetene på basen har gått ned. Det er færre anløp av skip og dermed færre containere over kai, noe som fører til redusert aktivitet. Rør-aktiviteten på basen har ikke greid å opprettholde aktivitetsnivået og dermed har det ført til reduksjon av antall ansatte hos Fjord Base, i tillegg til at det er andre firma på basen som også har måttet si opp ansatte. Noen firma har flyttet vekk fra basen til andre lokasjoner og noen har lagt ned virksomheten sin. Det er redusert aktivitet hos andre aktører som blant annet hotell, flytilbud og innen taxinæringen. Lav oljepris har ført til nedgangen i oljenæringa og har påvirket aktivitet og investeringsvilje generelt, men jeg mener at dette har påvirket Florø og Fjord Base i mindre grad. Etter mine vurderinger er det Statoil's endring av seilingsmønster og dermed tap av leveranse og forsyning til Tampen feltet som har hatt den største påvirkningen. Hittil har basen klart å opprettholde aktivitetsnivået fordi det har vært økt aktivitet med letevirksomhet utenfor Sogn og Fjordane, når denne aktiviteten nå avtar forventer Fjord Base å måtte permittere og si opp flere ansatte.

Tar man for seg hvordan Fjordbase har håndtert å miste to av tre kontrakter til Vestbase, ser man at her har man en profesjonell aktør som gjør det beste ut av en vanskelig situasjon. Både Fjordbase og Vestbase opptrer på en svært ryddig måte og begge selskapene er opptatt av å bevare et godt samarbeidsklima og er innforstått med at de er gjensidig avhengige av hverandre. Konsekvensene for Fjord Base og Florø generelt har vært mindre enn først antatt ved at Vestbase har overtatt personell fra Fjordbase, som dermed har unngått en del oppsigelser. Det gode samarbeidsklimaet er også synlig gjennom samarbeid hvor Vestbase leier inn nødvendig personell fra Fjordbase med en fast

leie på ca. 10 personer. En av Informantene sier at målet er å gjøre Florø så god som mulig, og for å få til det må Fjord Base fremstå som en seriøs og god base som tar vare på alle sine kunder. (Informant 1)

Aktørene på basen tror det blir enda mindre aktivitet i 2017 enn det har vært i 2016, men håper at det tar seg opp igjen fra 2018, da det er mange interessante prosjekt på sokkelen utenfor Sogn og Fjordane.(Informant 2 og 5). Etter valget i USA er det et uoversiktlig verdensbilde, og spørsmålet er hvordan dette vil påvirke verdensøkonomiene.

Oljeanalytiker i Nordea Market tror at markeder vil forlate risikofylte plasseringer som olje og aksjer, og heller plassere pengene trygt i gull, statspapirer og dollar. Norge er avhengig av eksport til andre land og om Trump holder løftet om å øke olje- og kullproduksjonen i USA kan etterspørselen etter norsk olje svekkes. (Thorenfeldt 2016)

5.0 Vedlegg

5.1 Intervjuguider

5.1.1 Intervjuguide aktører på Fjord Base AS

Fortell litt om firmaet?

Hvor mange ansatte er det i ditt firma?

Har det merket endring i aktivitet etter omlegging av seilingsmønster?

Florø er Europahavn for rør, trur du dette kompenserer for endring av seilingsmønster?

Tanker om fremtiden?

5.1.2 Intervju med baseselskap

Selskapet har gått igjennom en omstilling, kan du fortelle litt om det?

Hva omlegginger har det vært i firmaet?

Har røraktiviteter bidratt til å opprettholde aktiviteter?

Har endring av seilingsmønster bidratt til at selskap har flyttet fra basen, og eventuelt hvor mange?

Hvordan er samarbeidet vært med andre baseselskap?

Hva konsekvenser har endring av kontrakter medført?

Fagansatte fikk igjennom en virksomhetsoverdragelse, kan du fortelle litt om det?

Hvordan er tonen mellom ansatte i baseselskapene?

Er det forskjell mellom de ulike baseselskapene?

Hvordan ser du på fremtiden?

5.1.3 Intervju CCB Mongstad

Kan du fortelle litt om basen:

Hvor mange daglige anløp har dere?

Har det vært en stor økning i antall skipsanløp?

Har dere kapasitet til å ta imot alle skipsanløpene?

Har det vært økning i bemanning etter dere overtok forsyningstjenestene for Tampen feltet?

5.2 Kilder

5.2.1 Informanter

Informant 1: Daglig leder baseselskap, har arbeidet 4,5 år i konsernet og tok over stillingen i april. Ser det som en fordel å ha kjennskap til både selskapet og bransjen før han tiltrådte som leder.

Informant 2: Leder HR baseselskap, har arbeidet i selskapet i en årrekke og har god kjennskap til selskapet.

Informant 3: Daglig leder baseselskap, er ansatt i selskapet og konstituert som leder for en kortere periode

Informant 4: Daglig leder engros selskap, har ledet selskapet i en årrekke og kjenner markedet godt

Informant 5: Daglig leder transportselskap, har ledet selskapet i mange år og er vant til utfordringer

Informant 6: koordinator kaikontor, har fått en ny hverdag med ny eier

5.2.2 Litteraturliste

- Bedringås, K. (2006), *Introduksjon til olje- og gassteknologi*: Tapir akademiske forlag
- Beggerud, R. (2009), *HMS-teori og praksis* (3 ed.): Tapir akademiske forlag
- Christopher, M. (2011), *Logistics & Supply Chain Management* (4 ed.) Prentice Hall
- Foss, B./Virum, H. (2006), *Transportlogistikk* (4 ed.): Gyldendal Norske Forlag
- Hauge, O. (2011), *artikkelsamling petroleumslogistikk del I*: Høyskolen i Molde
- Fiskebeck, M. (2013), *Kompendium Godstransport og lagerteknologi*: Høyskolen i Molde
- Inc gruppen (2015), *Nytt fra INC Gruppen nr.1, Store endringer i INC gruppen*, 24: 3
- Inc gruppen (2015), *Nytt fra INC Gruppen nr.1, Omorganisering gjør oss konkurransedyktig*, 24: 9
- Inc gruppen (2016), *Nytt fra INC Gruppen nr.1, Snorre Expansion Prosjekt – hva nå Florø?*, 24: 16-17
- Jacobsen, D. (2015), *Hvordan gjennomføre undersøkelser?* (3 ed.): Cappelen Damm
- Oakland, J. (2003), *TQM Text with cases* (3 ed.): Butterworth Heinemann
- PriceWaterhouseCooper, (2013), *Konsekvensanalyse for sysselsetting: Avvikling av Statoil sin logistikk- og forsyningstjeneste på Fjord Base*,
- PriceWaterhouseCooper, (2014), *Konsekvensanalyse for sysselsetting: Endring av Statoil sin logistikk- og forsyningstjeneste på Fjord Base*,
- Rolfsen, M.(2014), *Lean blir norsk*: Fagbokforlaget
- Vatne, E.(2003), *Regionale og distriktpolitiske virkninger av statlig petroleumpolitikk*, arbeidsnotat nr. 8

5.2.3 Internett

5.2.3.1 Nettsider:

Nettside arbeidslivet.no:

<http://www.arbeidslivet.no/Arbeid1/Arbeidsmiljo-og-HMS/Tema-arbeidsmiljo-og-HMS/>

Nettside CCB-basen: <http://www.coastcenterbase.no/index.php?mapping=26&nyhet=129>

Nettside Codex:

<http://www.arbeidsrettsadvokater.no/virksomhetsoverdragelse/?gclid=CKOL6vXFo9ACFYcLcwod7uoI5Q>

Nettside enerWE:

<http://enerwe.no/operator/nytt-seilingsmonster/>

Nettside fagskolen i Horten:

<file://C:/Users/Eva/Downloads/LEAN+Fagskolen+Horten+12.01.15.pdf>

Nettside Fylkesleksikon: <http://www.allkunne.no/framside/fylkesleksikon/historie-i-sogn-og-fjordane/kommunehistorie/kommunehistoria-i-flora/1897/76751/>

Nettside hrnorge: <https://hrnorge.no/hr-tema/arbeidsgiverforhold/helse-milj%C3%B8-sikkerhet/psykososialt-arbeidsmilj%C3%B8-og-verneombudets-rolle>

Nettside Hydro: <http://www.hydro.com/no/hydro-i-norge/investor/hydro-aksjen/investorverktoy/skatteveiledning/skattekonsekvenser-fusjon/>

Nettsider INC-gruppen:

http://www.incgruppen.no/inc/fjord_base/

http://www.incgruppen.no/inc/saga_fjordbase/

https://www.lederkilden.no/tema/strategi_virksomhetsutvikling/porters-generiske-konkurransestrategier

Nettside Maritim Forening: <http://maritimsfj.no/news/detail/2016/02/19/royrleveransar-til-johan-sverdrup-fra-fjord-base/>

Nettside NDLA brønnteknikk VG2: <http://ndla.no/nb/node/153041>

Nettside NorSeaGroup AS: <http://www.vestbase.com/om-vestbase/norseagroup-mainmenu>

Nettside Norsk oljehistorie: <https://www.norskoljeoggass.no/no/Fatkasider/Oljehistorie/>

Nettsider Norsk Oljemuseum:

<http://www.norskolje.museum.no/gjoa/>

<http://www.norskolje.museum.no/snorre/>

Nettsider oljedirektoratet:

<http://www.npd.no/Publikasjoner/Norsk-sokkel/Nr2-2010/10-oljebud-til-a-leve-med/>

<http://www.npd.no/publikasjoner/rapporter/helhetlig-forvaltningsplan-for-nordsjoen-og-skagerrak/13-forsyningsbaser-/>

Nettside Norsk Petroleum:

<http://www.norskpetroleum.no/rammeverk/rammeverkkonsesjonssystemet-petroleumsloven/>

Nettside Petroleumstilsynet: <http://www.ptil.no/ord-og-uttrykk/ord-og-uttrykk-i-petroleumsvirksomheten-bokstav-b-article2860-38.html>

Nettside Risavika: <http://www.risavika.no/risavika-havn/historie/tidslinje-historie/4542a4b9-732c-429e-95ab-a76d0e6d18b4>

Nettside Snorre ankeret: <http://www.floraskulen.no/fagsider/natur-miljo/snorre3.htm>

Nettside Statoil:

http://www.statoil.com/no/NewsAndMedia/News/2013/Pages/1Nov_Sailing.aspx

Nettside Store Norske Leksikon: <https://snl.no/Flora>,

Nettside Vestbase: <http://www.vestbase.com/naeringsparken/historieutvikling>

Nettside Wikipedia: <https://no.wikipedia.org/wiki/Flor%C3%B8>

5.2.3.2 Avisartikler:

Antonsen, D. (2015) *Mellom 19 og 26 må gå*, Firdaposten 27. april

<http://www.firdaposten.no/norsea-group/vestbase/nito/mellom-19-og-26-ma-ga/s/5-16-30046>

Antonsen, D. (2015) *INC er blitt ein heilt annan organisasjon*, Firdaposten 29. april

<http://www.firdaposten.no/fjord-base/saga-fjordbase/inc/inc-har-blitt-ein-heilt-annan-organisasjon/s/5-16-30400?access=granted>

Engebø, A. (2016) *Har mistet nesten halvparten av kundane*, Firdaposten, 4. august

<http://www.firdaposten.no/lokalnytt/floro-taxi/okonomi-og-naringsliv/har-mist-nesten-halvparten-av-kundane/s/5-16-112792>

Espeland S. (2014) *Over 100 mister jobben for de ventet på CCB*, Vest24 23. september

<http://www.vest24.no/nyheter/over-100-mister-jobben-for-de-ventet-pa-ccb/s/1-5541029-7600284>

Løseth, S, (2016) *No kjem boka om hestehandlaren*, Firdaposten 5. august

<http://www.firdaposten.no/kultur/dag-h-nestegard/forde/no-kjem-boka-om-hestehandlaren/s/5-16-112795>

Solheim A., (2016) *Må seie opp tilsette etter tap av storkontrakt*, Firdaposten 3. oktober

<http://www.firdaposten.no/safari-engros/lokalnytt/atle-hollevik/ma-seie-opp-tilsette-etter-tap-av-storkontrakt/s/5-16-121126>

Solbakken A., (2015) *For dårlige på omstilling*, Firdaposten 17. februar

<http://www.firdaposten.no/fjord-base-/olje-og-gassnaringa/oljebransjen/for-darlege-pa-omstilling/s/5-16-15771>

Solbakken A. (2015) *Dei baseansatte går rettens veg*, Firdaposten 2. april

<http://www.firdaposten.no/dei-basetilsette-gar-rettens-veg/s/5-16-25665>

Solbakken A. (2016) *Gler seg stort over byggestart*, Firdaposten 18. august

<http://www.firdaposten.no/flora/lokalnytt/floro/gler-seg-stort-over-byggestart/s/5-16-114667>

Thorenfeldt, G. (2016) *Derfor kan børsene stupe verden over*. Dagbladet 8. november
http://www.dagbladet.no/nyheter/derfor-kan-borsene-stupe-verden-over/64586993#_ga=1.212330516.1606559322.1449744864

5.2.4 Figurliste

Figur 1: <http://www.komvekst.no/files/dmfile/TorToftyStatoil-HvaerdengodelogistikkjedenOffshorelogistikkonferansen20142.pdf>

Figur 2:

<http://www.statoil.com/no/NewsAndMedia/News/2013/Downloads/Eksisterende%20seilingm%C3%B8nster.pdf>

<http://www.statoil.com/no/NewsAndMedia/News/2013/Downloads/Nytt%20seilingm%C3%B8nster.pdf>

Figur 3: <file:///C:/Users/Eva/Downloads/LEAN+Fagskolen+Horten+12.01.15.pdf>

Figur 4: http://www.itrojka.dk/SogS/figur/kap_2.pdf

Figur 5: [ansløpsstatistikk fra Fjord Base AS](#)

Figur 6:

<http://www.statoil.com/no/NewsAndMedia/News/2013/Downloads/Eksisterende%20seilingm%C3%B8nster.pdf>

<http://www.statoil.com/no/NewsAndMedia/News/2013/Downloads/Nytt%20seilingm%C3%B8nster.pdf>

5.2.5 Bilder

Bilde forside: Florø Hamn KF, facebookside

Bilde 1: Nordlige del av Nordsjøen: http://www.npd.no/Global/Norsk/3-Publikasjoner/Rapporter/Statusbeskrivelse-for-petr_virkomheten/Fig-8.pdf

Bilde 2: Stabben, fyrlykt ved innseiling til Florø: <http://www.florahamn.no/>

Bilde 3: Tampen-området: <https://snl.no/Statfjord>

Bilde 4:

http://www.norskolje.museum.no/wpcontent/uploads/2016/02/3119_b480d21e13524c3cb52415d1cd82133e.pdf

Bilde 5: oversikt over NorSeaGroups forsyningsbaser: <http://www.vestbase.com/om-vestbase/norseagroup-mainmenu>